

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра відтворення лісів та лісових меліорацій

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Директор ННІ ЛіСПГ

_____ П.І. Лакида
« ____ » _____ 2020 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри
відтворення лісів та лісових меліорацій
Протокол № 20 від «11» червня 2020 р.
Завідувач кафедри
_____ В.М. Маурер

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Нормативно-правова база розсадництва

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»
(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність 206 – «Садово-паркове господарство»
(шифр і назва спеціальності)

магістерська програма Декоративне розсадництво
(назва спеціалізації)

ННІ Лісового і садово-паркового господарства
(назва факультету/інституту)

Розробники: Косенко Ю.І., доц., к.с.-г. наук, Пінчук А.П., доц., к.с.-г. наук

(ПІБ, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Нормативно-правова база розсадництва

(назва)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітній ступінь		
Галузь знань	<u>20 Аграрні науки та продовольство</u> (шифр і назва)	
Спеціальність	<u>206 – Садово-паркове господарство</u> (шифр і назва)	
Освітній ступінь	<u>Магістр</u> (бакалавр, спеціаліст, магістр)	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4,0	
Кількість змістових модулів	2	
Самостійна розрахунково-графічна робота (якщо є в робочому навчальному плані)	— (назва)	
Форма контролю	Іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1	2
Семестр	2	3
Лекційні заняття	30 год.	8 год.
Лабораторні заняття	15 год.	8 год.
Самостійна робота	75 год.	104 год.
Індивідуальні завдання	–	–
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання:	3	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета

Для підтримання належного рівня ведення садово-паркового господарства, своєчасного орієнтування в основних напрямках та тенденціях вирощування садивного матеріалу, залучення передового досвіду у власне виробництво вимагає вивчення законодавства та нормативних актів з питань насінництва і розсадництва.

Знання законів, нормативно-правових актів, інших регламентуючих матеріалів надзвичайно важлива складова, без якої неможлива повноцінна діяльність спеціалістів садово-паркового господарства.

Завдання

- формування у студентів міцних теоретичних знань стосовно тенденцій формування нормативної бази у сфері насінництва та розсадництва, організації сучасних декоративних розсадників, вирощування, реалізації та введення в обіг різних видів садивного матеріалу для декоративних цілей;

- набуття студентами необхідних для фахівця вмінь використовувати отримані знання і навички для вирішення конкретних практичних завдань у садово-парковому напрямку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- законодавчу та нормативну базу у сфері насінництва та розсадництва;
- світовий досвід виробництва садивного матеріалу;
- основи організації декоративних розсадників в країнах Західної Європи та США;
- технологію виробництва різних видів садивного матеріалу декоративних деревних рослин;
- особливості розмноження і вирощування садивного матеріалу головних декоративних культур.

вміти:

- користуватися, навчальною, науково-методичною та нормативно-довідковою літературою;
- забезпечувати, впливати на технологічні процеси та здійснювати контроль робіт з вирощування садивного матеріалу для декоративних цілей;
- критично аналізувати спеціальні літературні джерела;
- використовувати набуті знання для вивчення наступних спеціальних дисциплін освітньо-професійної програми та для підвищення свого фахового рівня.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:
повного терміну денної (заочної) форми навчання
Змістовий модуль 1. Законодавство

Тема лекційного заняття 1. Законодавство щодо насінництва та розсадництва.

Сучасний стан законодавства про насінництво та розсадництво України та Росії. Види законодавчих актів та особливості їх застосування. Терміни та визначення згідно Закону України «Про насіння і садивний матеріал». Система насінництва та розсадництва як комплекс заходів.

Тема лекційного заняття 2. Нормативно–правові акти у сфері розсадництва.

Роль та значення різних підзаконних актів у сфері насінництва і розсадництва. Положення про систему насінництва та розсадництва квітково-декоративних рослин. Ланки системи насінництва та розсадництва. Орієнтовна схема системи насінництва та розсадництва та її головні складові. Технічні регламенти.

Змістовий модуль 2. Стандарти та нормативи

Тема лекційного заняття 1. Державні стандарти на садивний матеріал, їх місце у системі розсадництва.

Теоретичні основи застосування стандартів на садивний матеріал. Об'єкт та область стандартизації. Види нормативних документів із стандартизації. Основоположні стандарти у сфері рослинництва. Стандарти на продукцію та методи контролю. Технічні умови на саджанці.

Тема лекційного заняття 2. Рекомендації та інструкції, інші нормативні і регламентуючі матеріали у сфері розсадництва.

Застосування різних видів нормативних документів у сфері розсадництва. Порядок апробації сортових посівів і насаджень в декоративному насінництві та розсадництві. Методичні рекомендації з ведення книги розсадника декоративних рослин. Загальні підходи щодо ведення книги розсадника декоративних рослин.

Тема лекційного заняття 3. Обіг насіння та садивного матеріалу.

Введення в обіг насіння і садивного матеріалу. Сертифікація насіння і садивного матеріалу. Сертифікати на насіння та садивний матеріал. Вимоги щодо визначення сортових і посівних якостей насіння і садивного матеріалу. Ввезення та вивезення насіння і садивного матеріалу

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма					заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		пр	лаб.	інд.	с.р.	л		пр.	лаб.	інд.	с.р.	
Змістовий модуль 1. Законодавство												
Тема 1. Законодавство щодо насінництва та розсадництва	27	6	3	-	-	18	25	1	-	1	-	23
Тема 2. Нормативно –правові акти у сфері розсадництва	28	8	3	-	-	17	25	2	-	2	-	21
Разом за змістовим модулем 1	55	14	6	-	-	35	50	3	-	3	-	44
Змістовий модуль 2 Стандарти та нормативи												
Тема 3. Державні стандарти на садивний матеріал, їх місце у системі розсадництва	22	5	3	-	-	14	24	2	-	2	-	20
Тема 4. Рекомендації та інструкції, інші нормативні і регламентуючі матеріали у сфері розсадництва	22	6	3	-	-	13	23	2	-	2	-	19
Тема 5. Обіг насіння та садивного матеріалу	21	5	3	-	-	13	23	1	-	1	-	21
Разом за змістовим модулем 2	65	16	9	-	-	40	70	5	-	5	-	60
Усього годин	120	30	15	-	-	75	120	8	-	8	-	104

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Порівняння законодавства у сфері розсадництва різних країн.	3
2	Основні вимоги до виробників садивного матеріалу.	3
3	Особливості структури державних стандартів ДСТУ на садивний матеріал деревних рослин.	3
4	Ознайомлення з книгами декоративного, лісового та плодового розсадника.	3
5	Заповнення документів про якість садивного матеріалу деревних рослин.	3
	Усього практичних занять:	15

5. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення засвоєння рівня знань студентами

Білет № 1

Екзаменаційні запитання

1. Наведіть головні зміни щодо декоративного насінництва та розсадництва, які були внесені у Закон України „Про насіння і садивний матеріал”, порівняно із його редакцією від 2010 року.
2. Опишіть особливості використання нових сортів рослин (в тому числі декоративних), враховуючи положення міжнародного законодавства з охорони прав інтелектуальної власності.

Тестові завдання різних типів

1. Назвіть розділи чинного Закону України „Про насіння і садивний матеріал”:

1. суб’єкти насінництва та розсадництва;
2. загальні положення;
3. законодавство України про насіння і садивний матеріал;
4. об’єкти насінництва та розсадництва;
5. система насінництва та розсадництва;
6. обіг насіння і садивного матеріалу;
7. державний контроль у насінництві.

2. Вкажіть що відноситься до об’єктів розсадництва згідно із Законом України „Про насіння і садивний матеріал”:

1. культивар;
2. сорт рослин;
3. форма рослин;
4. ботанічний вид;
5. сортосуміш;
6. садивний матеріал.

3. Вкажіть категорії насіння та прирівняний до них садивний матеріал згідно чинного законодавства:

1. оригінальне;
2. сертифіковане;
3. репродукційне;
4. добірне;

5. добазове;
6. суперелітне;
7. базове.

4. До суб'єктів насінництва та розсадництва згідно із Законом України „Про насіння і садивний матеріал” належать:

1. господарства;
2. розсадники;
3. фізичні особи;
4. підприємці;
5. юридичні особи;
6. товариства.

5. Реєстр сортів рослин України містить відомості про:

1. впровадження сортів;
2. особливості виробництва сорту;
3. назву сорту;
4. асортимент вирощуваних культур;
5. заяву на сорт;
6. відсутність претензій до сорту;
7. рік реєстрації сорту;
8. подання до реєстрації сорту;
9. володільця патенту на сорт.

6. Згідно із Законом України „Про насіння і садивний матеріал” насіння і садивний матеріал можуть ввозитися в Україну за умови, якщо вони:

1. кондиційні;
2. призначені для селекційних і дослідних робіт, експонування;
3. призначені для розмноження;
4. мають сертифікат походження;
5. якісні;
6. мають супроводжувальні документи;
7. мають дозвіл державна інспекції з карантину рослин на їх ввезення.

7. З чого складається система насінництва і розсадництва:

1. переліку суб'єктів насінництва і розсадництва;
2. об'єднань виробників;
3. ланок насінництва та розсадництва;
4. комплексу виробництва і реалізації насіння;
5. державного резервного фонду насіння;
6. страхового фонду насіння.

8. Що враховують атестаційні вимоги до виробників садивного матеріалу:

1. загальні поняття;
2. специфічні вимоги;
3. матеріально-технічну базу;
4. окремі умови ведення виробництва;
5. технологію виробництва;
6. ведення книги розсадника;
7. вимоги до маточних насаджень;
8. підпорядкування підприємств.

9. Технічні регламенти встановлюють обов'язкові вимоги щодо:

1. торгівлі;
2. захисту рослин;
3. введення в обіг продукції
4. охорони довкілля;
5. пакування;

6. особливостей виробництва;
7. безпеки продукції.

10. Книга розсадника декоративних рослин використовується для запису:

1. спостереження за виробництвом;
2. всіх проведених в розсаднику робіт;
3. списання садивного матеріалу;
4. особливостей виробництва;
5. результатів обліку садивного матеріалу;
6. переліку рослин;
7. руху садивного матеріалу.

11. Вкажіть основну мету проведення апробації сортових насаджень:

1. впорядкування насаджень;
2. встановлення асортименту вирощуваних рослин;
3. підтвердження незмінності ознак сорту;
4. складання необхідних актів;
5. визначення придатності насаджень для розмноження.

12. В сертифікаті про якість саджанців вказують:

1. відомості про середню пробу;
2. дату виробництва матеріалу;
3. номер партії;
4. умови використання;
5. особливості продажу;
6. відповідність вимогам стандарту;
7. номер тижня року;
8. назву і адресу постачальника.

6. Методи навчання

- словесні (лекційний, пояснення, дискусія, інструктаж, бесіда);
- наочні (ілюстрування, демонстрація, самостійне спостереження);
- практичні (метод справ, лабораторна робота, практична робота).

7. Форми контролю

- поточний (опитування, тестування);
- рубіжний (контрольна робота, реферат, модулі);
- підсумковий (тестування, екзамен письмовий).

8. Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання студента відбувається згідно з положенням «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 20.02.2015 р., протокол № 6 з табл.

Оцінка національна	Оцінка ЄКТС	Визначення оцінки ЄКТС	Рейтинг студента, бали
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Відмінно	A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 – 100

Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	82 – 89
	C	ДОБРЕ – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74 – 81
Задовільно	D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64 – 73
	E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60 – 63
Незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35 – 59
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	01 – 34

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації $R_{\text{ат}}$ (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів) $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$

9. Методичне забезпечення

1. Декоративне розсадництво. Методичні вказівки для студентів ОКР «Бакалавр» напряму підготовки 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство». – Київ, Національний університет біоресурсів і природокористування України. Кафедра лісовідновлення та лісорозведення, 2010.- 65с.

10. Рекомендована література

Основна

1. Болотніков А. О. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг : навчальний посібник / А. О. Болотніков. – К. : МАУП, 2005. – 144 с.
2. Закон України «Про насіння і садивний матеріал» // Відомості Верховної Ради. – 2003. – № 13. – С.92.
3. Закон України «Про охорону прав на сорти рослин» // Відомості Верховної Ради. – 1993. – № 21. – С.218.
4. Косенко Ю. І. Державні стандарти на саджанці деревних рослин у

контексті гармонізації національної нормативної бази декоративного розсадництва / Ю. І. Косенко, В. М. Маурер // Міжнар. конф. наук.-педагог. працівників, наук. співроб. та молодих вчених: тези доп. – К., 2011. – С. 60 – 61.

5. Методичні рекомендації з ведення книги розсадника декоративних рослин. Затверджено наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України, 23.12.10 № 467. – 12с. (Нормативний документ Мінжитлокомунгоспу України. Наказ).

6. Положення про систему насінництва та розсадництва квітково-декоративних рослин. Затверджено наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України, 27.05.10 №148, зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 17.06.10 № 402/17697. – 4с. (Нормативно-правовий документ Мінжитлокомунгоспу України.Наказ)

7. Стандарты на посадочный материал декоративных и плодовых растений рекомендуемые на территории Российской Федерации. Ассоциация Производителей Посадочного Материала (АППМ). – Москва, 2013. – 61 с.

Допоміжна

1. Маурер В. М. Декоративне розсадництво : навчальний підручник / Маурер В. М., Пінчук А. П., Бобошко-Бардин І. М, Косенко Ю. І. – К.: НУБіП України, 2016. – 284 с., іл.

2. Калініченко О.А. Декоративна дендрологія: Навч. посіб. – К.: Вища школа, 2003. – 199 с.

3. Gerd Krussman. Die Baumschule. – Berlin: Parez Buchverlad, 1997. – 982 с.

11. Інформаційні ресурси

1. <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/nd/> – Наукові доповіді Національного університету біоресурсів і природокористування України

2. <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського

3. <http://www.springerlink.com/home/main.mpx> – база даних журналів, книг, довідкових матеріалів

4. <http://www.svsm.com.ua> – офіційний сайт Всеукраїнської спілки виробників садивного матеріалу України

5. <http://www.rada.gov.ua> – офіційний сайт Верховної ради України